

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na doma:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V prvi prilozi 1.80
Sobotna izdaja:
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna poltirnata (72 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)
za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostopna poltirnata po 60 v
Izkušje vsak dan izvenemski nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vsaki red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Zadružništvo in politika.

Razkol v našem zadružništvu vznemirja duhove. Po našem mnenju zadeva ni tragična, četudi je obžalovanja vredna.

Po 21. novembru 1916 je bilo pač želeto, da bi se upostavila tudi v zadružništvu sloga, ki se je bila proglasila v političnem oziru v pomembni seji izvršilnega odbora S. L. S. navedenega dne. Toda zadružarji sami so drugače hoteli in njihova avtonomija je temeljni zakon zadružništva.

Politične instance S. L. S. so dosledno zavzemale stališče, da je zadružna organizacija nepolitična in tedaj od politične organizacije S. L. S. docela neodvisna. Načelnik »Zadružne zveze« je odločno zavzemal to stališče in odklanjal vsako politično ingerenco; natančno isto stališče in ravno tako odločno je zavzemal skozi vsa leta načelnik S. L. S. — To stališče je popolnoma prodrlo v vrstah S. L. S. in je tudi vseskozi pravilno.

Iz tega pa ne sledi, da je bila stranka napram zadružništvu indiferentna. Ravno nasprotno: zanimala se je živo za zadružništvo in je v kritični dobi krila s svojim telesom; toda strogo je spoštovala notranjo zadružno avtonomijo.

Po istih načelih je nastopal tudi načelnik S. L. S. v spornem vprašanju. Opustil je vsako vmešavanje v zadružno avtonomijo. Ko pa je izvedel, da se tudi še po 21. novembru 1916 neti razpor v zadružnih vrstah, se je obrnil do merodajnih činiteljev obeh zadružnih struj z nujno prošnjo, da v interesu stvari delajo na to, da na občnem zboru »Zadružne zveze« 30. decembra ne pride do razpora. Poudarjal je, da gre za avtonomno nepolitično organizacijo in da tedaj ni kompetenten kaj odrediti. Vendar pa je opozarjal na neizogibni refleks na politične razmere S. L. S. v današnjih izrednih razmerah. S tega stališča je nujno prošil zastopnike obeh zadružnih struj, naj na tem občnem zboru (30. decembra) ostane vse pri starem. Načelnik stranke žal takrat ni mogel več storiti, ker je vsled precej težke obolenosti sredi decembra 1916 moral iz Kranjske odpotovati na daljši dopust, od katerega se je vrnil šele koncem januarja t. l.

Ena zadružna struja je načelnika S. L. S. razumela in poslušala, druga pa ne. Tako je prišlo do zloglasnega volilnega boja na občnem zboru in do neljubih posledic.

Sedaj se vidi, kako je bilo slabo, da se ni od obeh struj upošteval trezni nasvet načelnika S. L. S. Najslabše pa je bilo, da se je iz kroga »zmagoslavne« struje v nemškem časopisu razglasil »volilni boj« kot političen boj in izid kot politična zmaga, odnosno političen poraz.

To je bil strup v vodnjaki! Popolnoma nepotreben strup. Če se je že iztisnilo nebroj starih kranjskih zadrugarjev iz nadzorstva, naj bi se bilo vsaj držalo starega preizkušenega načela, da je šlo zgolj za nepolitično zadružno zadevo in naj bi bila vsa, ne samo posebno simpatična manipulacija ostala v notranjem zadružnem krogu. Žalibog se je tu zgodila huda napaka, da ne rabimo nemilega izraza.

Otrok teh dogodkov je »Zadružna centrala«. Avtonomni zadrugarji so se združili v novo avtonomno zadružno organizacijo. Do tega so imeli ravno toliko pravice, kakor je je imela večina občnega zbora 30. decembra, preglasovati reprezentante najuglednejših kranjskih zadrug. Avtonomija tukaj, avtonomija tam. To vse naj uravnajo avtonomni zadrugarji med seboj. Politično vodstvo kot tako nima v tem nobene kompetence. Tem manj so kompetentni v to vmešavati se izvenkranjski politični činitelji, ki poleg vsega kranjskih razmer ne morejo dobro poznati. Če bi jih prav spoznavali, bi se prav gotovo ne vmešavali v zgolj notranje zadeve Kranjske, ker si s tem po nepotrebnem odtujujejo bratska srca.

Načelnik S. L. S. je pravočasno svaril. Sedaj je žal prišlo, kar je predvideval, češar pa nekateri žal prej niso hoteli verjeti. Danes vodstvo S. L. S. ne more drugega nego obžalovati, kar se je zgodilo in čakati na razvoj prostih zadružnih moči. Svobodni razvoj mora odločiti, ne pa sila. Tudi za zadruga velja demokratično načelo, ki izključuje osebno komando.

Politika S. L. S. pa mora slejkoprej iti naprej na svojem lastnem tiru, ne zmeče se za take praske. Zadrugarji naj izvršujejo med seboj svojo lastno zadružno vojsko po zadružnih načelih v zadružnem krogu — S. L. S. pa ne izključuje nobenega zadrugarja, ki se hoče priznavati njenim pristajem in se držati pravil stranke. S. L. S. stoji danes pred velikimi političnimi problemi, mnogo večjimi kot kdaj poprej. Te gigantske naloge so sedaj poglavitna stvar. In tu morajo vsi možje na krov. — Gre še za veliko več kot za zadruga!

Demokratizacija Avstrije.

V »Berliner Tageblatt«-u smo čitali te dni naslednji zelo poučen članek o naših razmerah:

»Veter, ki je odnesel iz rok avstrijske vlade § 14, je isti, ki je prinesel nemškemu ljudstvu velikonočno poslanico. Avstrijska vlada se je sicer v prvih dveh dneh krize delala tako, kakor da je vsled pre-

hoda iz vojnega na mirovno gospodarstvo zapostavila oktroja; na natančnejša vprašanja je pa priznala, da različne okolnosti niso ugodne § 14. Časi oktrojev so minili. Nemški kancler sam je izrekel to besedo. On gotovo ni nameraval pri teh besedah svojega zaveznika narahlo potipati po plečih, kakor to radi delajo taktni zavezniki iz vsenemškega taborja. Toda »Arb. Ztg.«, ki si prizadeva vključiti cenzuri spraviti v svoj list ne preveč očividno kakšno resnico, je napisala kanclerjeve besede kratko malo kot naslov uvodniku. Brez obotavljanja se je grof Clam-Martinic obrnil. Hitro je vržl pod mizo § 14, s katerim je pred njim toliko grofov in min. predsednikov prijetno in brez težave vladalo. Tako je prišlo do prvega koraka, da se Avstrija demokratizira.

Če govorimo o demokratizaciji Avstrije, ne smemo prezreti, da ima ta dežela izvzemši nekaj zastarelih deželnih volilnih redov in reform potrebnih občinskih statutov v svoji ustavi toliko demokratičnih elementov, kakor največje evropske demokratizacije. Nikjer na svetu ni vlada pri volitvah tako vzdržljiva kakor v Avstriji, parlamentarni zistem Avstrijem že zdavnaj ni več tuj, in zakonodajna varuje vsakega pred samovoljo sodišč in uprave. Napaka leži samo v tem, da se teh zakonov ne uporablja, kakor bi bilo treba. Celotvo v mirnih časih je mogoče celo ustavo a § 14 spraviti ob moč, če parlament ne zbora. Tak paragraf je nevaren vsaki državi.

S pomočjo tega paragrafa naj bi se bila udeležila pred nekaj dnevi narodnostna izravnava na Češkem, nemški posredovalni jezik in galska samostojnost. Bila bi usodepolna napaka, če bi bili rešili ta vprašanja z oktrojem. Ne glede na to, da tudi § 14 ne zadošča za izpremembo ustave, to tudi Nemci v Avstriji mnogo preslaboten element, da bi si mogli dovoliti luksusa, da vsilijo drugim narodnostim svoje zahteve. Ne samo po številu, ampak tudi po njihovi specifični veljavi precejujemo (mi v rajhu) nemško-avstrijski element. Glede na kulturo in na staro podedovano imetje stoji sicer Nemci res na prvem mestu izmed vseh narodnosti monarhije, toda po vztrajnosti in življenjski energiji jih prekašajo avstrijski Slovani, kar dokazuje zgodovina zadnjih 30 let. Vrh tega kažejo avstrijski Nemci mnogo manj politične zrelosti kakor Čehi in Poljaki in že desetletja ne morejo pokazati nobenega političnega čina, ki bi bil res tega imena vreden. Čehi in Poljaki imajo močne politične zastope, avstrijski Nemci so pa razcepljeni na kakih deset strank, ki so le s silno težavo združene v nemški narodni zvezi. V takih okoliščinah bi bila oktroirana narodna sprava in vpeljava posredovalnega jezika za Nem-

ce v Avstriji zelo problematičnega pomena. Naravnost nevarna bi pa bila preureditev poslovnika za državni zbor, ker bi imeli Nemci tudi po izločitvi Poljakov le neznatno večino, ki bi se lepega dne mogoče izpremenila v manjšino, in potem bi se dal novi poslovnik izrabiti ravno proti Nemcem.

Zatorej je mogoča narodnostna sprava v Avstriji le v sporazumu od naroda do naroda. Želja po delitvi nacionalnih območij na Češkem in po vpeljavi posredovalnega jezika ni nemška zahteva ampak to je »državna potreba«. Teh potreb pa ne more drugim narodnostim vsiliti tisti, ki je sam v manjšini po številu in veljavi. O takih potrebah je treba druge narodnosti prepričati.

Če se vlada te težavne naloge boji in pravi, da je delo za mir važnejši kakor udeležitev teh potreb, potem se moti. Doslej so mislili skoro vsi avstr. ministrski predsedniki, da služijo svojemu vladarju najbolj na ta način, če en narod izigravajo proti drugemu. Časi za tako politiko so minili enkrat za vselej. Kakor je gotovo, da se narodnostno vprašanje v Avstriji ne da rešiti izven parlamenta, če hoče biti rešitev trajna, ravno tako je gotovo, da razmere ne morejo ostati take kakor so bile pred vojsko. Rešitev narodnostnega vprašanja bo morala biti prva skrb vlade.

Mogoče je, da bo treba v zvezi z rešitvijo narodnostnega vprašanja izpremeniti tudi ne le ustavo, ampak ves notranji ustroj monarhije. To pa ne sme ovirati nobene vlade, da ne bi ugodila zahtevam časa.

Z rešitvijo narodnostnega problema bo končana tudi demokratizacija Avstrije. § 14 bo iz ustave izginil, parlamentarni zistem bo prišel do veljave in ministrskih predsednikov ne bo več treba iskati le po Gotha-Almanachu. Monarhično mišljenje pri tem ne bo trpelo, ampak iz preropenih tal bo črpalo novo moč. Na način, kako je posegel v krizo, je pokazal cesar Karel, da razume znamenje časa in da hoče pravo.

Tako »Berliner Tageblatt«, ki ima dobre zveze z vodilnimi krogi nemškega cesarja. Glede sicer skozi nemško barvana očala, vidi pa vendarle marsikaj, češar naš lastni nemški nacionalci nečejo videti, če tudi jim je bližje, kot gospodi v Berlinu.

Organizacija socialne pomoči.

Družba sv. Vincencija Pavlanskega, ki deluje na Kranjskem dobrodelno že 40 let, je sklenila sprčo neizmerne gorja svetovne vojske kar najbolj poživiti svoje delovanje in razširiti svoj delokrog po vsej deželi. Izvesti hoče s principom krščanske

LISTEK.

Z zmagovalno armado preko Rumunije.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Ko nam je Rumunija napovedala vojno, je dolžnost tudi mene klicala na novo bojišče. V mesecu novembru sem se ločil od prijaznega podonavskega mesta. Težka je bila ločitev od prijateljev; pustiti sem moral najdražje ter hiteti v nepoznane daljave, v deželo sovražnika.

Enakomerno ropoče vlak ter me proti jutru privede v Budimpešto. Od tu gre dalje proti jugu, čez ogrsko pustinjo. Ustavimo se v mestu Nagyvarad, kjer sem radi nesporazumljenja na kolodvoru spal pol noči v elegantnem hotelu, pol noči pa na tlaku v hodniku pred čakalnico. Zjutraj zopet dalje; vozovi so natlačeni beguncev, ki se vračajo v zapuščene domove. Vozimo se celi dan in celo noč. Proti jutru nas pozdravi staro sedmograško mesto Sibin (Hermanstadt). Mesto pod sovražnim ognjem ni veliko trpelo. Življenje je povzelo navadni tek, električna železnica vozi in prodajalne so odprte. Mesto je lepo, posebno cerkve in mestna poslopja. Ljudje ljudni. Nič bi ne spominjalo na vojno, ako bi sempatija zaropotal kak zrakoplov v nebo.

Ker mojega oddelka ni več tu, moram dalje proti Braševu (Kronstadt). Železnica pelje ob prejšnji bojni črti. Prevrnjeni vozovi, podrti mostovi, od granat razkopana zemlja; semintja se blišči iz gozda bel križec na gomili padlega junaka. Vse to kaže, da so se tu vršili hudi boji.

Srečno dospem v Braševu. Mesto je veliko, leži ob vznožju gora. Posebno krasna je stolna cerkev. Drevoredi ob cestah in lepi parki dajejo mestu krasno lice. Razen par razrušenih hiš in požganih poslopij mesto ni posebno trpelo. Sedaj je že zopet navadno življenje. Avtomobili ropotajo, trenski vozovi hite na bojno črto. Sem pa tja privedejo ujete Rumune, ki začudeno gledajo naokoli, ne kot zmagovalci, kakor pred par dnevi, ko je bilo mesto še njih last.

Prenočil sem v veliki vojašnici z imenom »Črna vojašnica«; seveda na trdih tleh. Ako drugi dan ne bi bil ujet sanitetnega vlaka, sploh ne bi bil prišel naprej. Spal sem pri nekem peku v Rosenau, kateremu so bili Rumuni odnesli vse, tudi pohištvo. Tu je zadnja železniška postaja in drugi dan me je ponesel tovorni avto 70 km dolgo pot. Vozili smo se visoko v gore. Cisto po grebenu je izpeljana cesta. Čaroben pogled nazaj proti Sedmograški. Kakor mladenič, ki zapušča rojstno vas in se na gričku še enkrat ozre nazaj ter za »kaka...« se je tudi meni storilo milo, ko

sem se poslavljaj od prijazne Sedmograške. Še en pogled proti Avstriji, še en pozdrav tja na daljni jug, proti lepi slovenski domovini in pogrezati smo se začeli dalje na Rumunsko, mimo podrtih vasi ob stranskih veličastnih gore, iz daljave pa nam je prinašal veter prvi pozdrav na tuji zemlji: grmenje topov.

Drčali smo skozi požgano mesto Rukar, ob cesti mogočne utrdbe, žične ograje ter volje jame. Ustavili smo se v Drago-sloveni, kjer sem srečno prišel do svojega oddelka. Zadet je bilo treba na rame težki nahrbtnik, kajti prideleni smo bili gorski brigadi.

Postavili smo si šotore in zopet sem spal pod milim nebom v mesecu decembru. Sovražnik se je bil umaknil. Sledili smo mu za petami skozi opustošene vasi. Po hišah, ograjah visijo bele zastavice in domačini nas prijazno pozdravljajo. Živeža je dovolj, posebno je ta kraj bogat na turšici; velikanski vrtovi češpljevega drevja pričajo, da je tu doma slivovka. Hiše so večinoma iz ilovice, prebivalci zanikarni, umazani, večinoma bosi. Sempatja nas pozdravi izza okna kak zal obraz rumunske mladenke.

Pred visoko goro imamo počitek. Ko sem gledal na sinji vrh, so me obhajali podobni občutki, kakor svojčas Trebušnika pod Triglavom, samo s to razliko, da je on imel tovor sredi, jaz sem ga imel pa

zadaj. Nikaka šala ni, nesti svojih 30 kg čez takega velikana v težkih gorskih čevljih. Svetoval bi vsakemu, naj enkrat poskusi.

Korakali smo celi dan. S hriba v dolino in zopet iz doline v gore. Nemilostno nebo nam je rosilo dež. Rumunske ceste, Bog nas varuj! so polne blata, da smo se udirali vanj do kolen. Pri tem so nam težki čevlji kar obstajali v ilovnati zemlji, tako da sem si moral včasih z vsemi štiri rimi pomagati naprej. Korak naprej, pol koraka nazaj.

Proti večeru so me zapustile moči — pač žalostno priznati vojak! Zgrudil sem se na kup kamenja ob cesti. Oddelek je odšel Bog ve kam. Mraz in dež sta me prebudila, zaspal sem bil od utrujenosti. Krog mene noč, gozdovi, niti enega klica ni čuti. Tam daleč v dolini se svetijo taborski ognji. Mahnem jo naravnost proti njim, kjer mi pri neki topničarski koloni prav kraljevsko postrežejo. V jutro srečno dohitim svoj oddelek in zopet gre celi dan čez hribe in doline.

Ravno sem se bil vlegel v neko smrdljivo slamo k prepotrebni počitku, kar pride povelje, da moram s svojo telefonsko postajo naprej, in sicer s prvim oddelkom pešcev. Korakali smo celo noč. Ceste vse razmeščane. Navzdol že se gre, toda navzgor! Morje blata, tako da moramo včasih še konjem pomagati naprej. Pred nam

Ljubljanske novice.

Ij Vstopnice za cerkveni koncert, ki se vrši v frančiškanski cerkve, se dobe v Katoliški bukvarni, zvečer tudi pri obeh vzhodih; preostanek je določen v plemeniti namen, namreč na korist dnevnim zavetiščem ljublj. ljudskih šol, povabljeni tedaj vsi prijatelji šolske mladine. Koncert proizvaja frančiškanski pevski zbor pod vodstvom g. P. Hugolina Satner s spremljevanjem orkestra. Soli pojo člani zbora: sopran gđc. Anica Vrhunc, alt gđc. Jelica Sadar, ga. Cenka Cepuder-Sever, tenor g. profesor Adolf Robida, bas g. dr. Josip Cepuder, orglje g. profesor glasbe Josip Vedral. — Vsi solisti so člani cerkvenega zbora. Koncert se priredi v korist dnevnim zavetiščem ljubljanskih ljudskih šol. Vstopnice se dobe v predprodaji v »Katoliški bukvarni«, na večer koncerta pri obeh stranskih vzhodih v cerkev. — Velika vrata ostanejo za vstop zaprta. Cene prostorov: Sedeži po 5, 4, 3 in 2 K, stojišča 1 K. Z ozirom na dobrodušni namen se preplačila hvaležno prejemajo.

Ij Gostovanje praškega Narodnega divadla v Ljubljani. Na pobudo prirediteljev glasbeno-dramatičnih večerov v ljubljanskem deželnem gledališču je tukaj etapno-štacijsko poveljstvo s dovoljenjem armadnega poveljstva soške fronte pridobilo umetnike praškega Narodnega divadla, ki prirejajo pod vodstvom divadlovega režiserja g. Karla Muška ves mesec maj gledališke predstave na fronti, za to, da en večer gostujejo tudi v našem deželnem gledališču in nudijo tukaj bivajočim bojevnikom s svojo odlično umetnostjo tolikanj zaželenega razvedrila. Kakor vse predstave, ki jih prireja ta odbrana družba, tako se bo tudi uprizoritev v našem gledališču zvršila v vojnodobrodne namene, in sicer za Soški sklad. Za Ljubljano bo ta večer posebno zanimiv, ker bomo tokrat prvič v gostih imeli odlično češko gledališko družbo iz Prage. Kar se v rednih razmerah ni dalo izvršiti, nam je omogočila vojna: to namreč, da na svojem odru v soigri pozdravimo zgolj češke umetnike. Zanimanje za ta večer je izredno, tako da je pričakovati, da bo gledališče docela razprodano. Uprizori se Vaclav Stechova trodejansko veseliga »Tretji zvončeni«. Sodelujejo: dame Ter. Brzková, Eng. Engelbertova, Jar. Kronbauerová, Lida Matejičková, Zdenka Rydlová in Eva Vrchlická, ter gospodje Antonin Cepela, Karel Kolár, Karel Kolár, Vlad. Merlant, Karel Kolár, Vladimir Merhaut, Karel Mušek (režiser), Jiří Stelmar, Edvard Tešar, Karel Vana, Eng. Viesner in Vaclav Zintl. — Predstava se vrši v ponedeljek, dne 7. maja, točno ob osmi uri zvečer. — Cene prostorov: V parterju: sedeži 1.—3. vrste po 5 K, 4.—7. vrste po 4 K, 8.—11. vrste po 3 K, rezervirani sedeži (na nekdanjem stojišču) po 3 K. Na balkonu: sedeži 1. vrste po 3 K 50 v, 2. in 3. vrste po 3 K. Na galeriji: sedeži 1. in 2. vrste po 2 K, 3. do 5. vrste po 1 K 50 v, sedeži na galerijskem stojišču po 1 K 20 v. Vstopnina na galerijsko stojišče po 1 K. Sedeži v pritličnih ložah po 4 K, v 1. nadstropju po 5 K, v 2. nadstropju po 3 K. — Predprodaja vstopnic bo pri dnevi blagajnici v deželnem gledališču jutri dopoldne in v ponedeljek od 10. do 12. ure dopoldne ter od 3. ure popoldne dalje.

Ij Koncerti v »Unionu«. Slavnoznana »Soška kapela« priredi v kavarni »Union« v soboto in nedeljo, dne 5. in 6. maja, ob 8. uri zvečer koncerte v korist sklada za vdove in sirote.

Ij Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka, dne 4. maja 1917. Kupi se večjo množino sira. — Ajdovo moko se je vso razdelilo. Prihodnji teden se razdeli na močne karte po ½ kg pšenične moke za kuho. Po tej razdelitvi pride na vrsto fižol in pozneje zopet ajdova in pšenična moka. — Vreč zelo primanjkuje mestni aprovizaciji. Mlinom se le s težko pošilja zahtevano število vreč. Ker bi znala mestna aprovizacija v tem pogledu priti v največje kalamitete, sklence odsek, da se odslej proglasi prazne vreče kot aprovizacijsko last. Pekli in trgovci dobe vreče samo na posodo in se morajo vreče takoj po uporabi vrniti. Če se vreč ne vrne, zaračuna aprovizacija za vsako vrečo 6 K. — Nekemu peku se odvzame za dobo enega meseca peka kruha, ker ni oddajal v redu kruha in je prejela mestna aprovizacija več pri-
tožb.

Ij Strašno pomanjkanje mesa v Ljubljani. Zadnji čas nastaja od dne do dne hujši tepež za meso. Posledice pomanjkanja mesa so sicer nekoliko omilile izdane nakaznice za meso, tudi ograje pred stojnicami olajšujejo promet, vendar pa ni mogoče, da bi mesarji zadostili zahtevam kupujočega občinstva. Človek bi mislil, da leži glavni vzrok velikega pomanjkanja mesa v tem, da ljudje sedaj užijejo večje množine mesa, ko jim primanjkuje drugih živil. Temu pa ni tako! Nešteto rodbin je, ki sploh ne morejo priti do mesa. Že več tednov so brez njega. Velika večina Ljubljancev uživa meso k večjem enkrat na teden. Tudi je bosa, da si lahko premožnejši privoščijo več mesa. Kakor se nam iz

merodajnega mesta zagotavlja, leži največji vzrok pomanjkanja mesa v tem, da se daje ljubljanskemu mestu premalo živine. Ljubljansko mesto bi potrebovalo — ako naj bi prišlo v zmislu razglašga ministrstva za prehrano na osebo in mesni dan 18 dkg mesa s priklado — na teden okroglo 45.000 kilogramov mesa. Sedaj pa dobiva mestna aprovizacija, oziroma dobivajo mesarji vseh vrst klavne živine le toliko, da pride na teden komaj 12.500 kg mesa od nje. Ljubljana bi potrebovala na vsak mesni dan v zmislu zgoraj omenjenega razglašga 9000 kg mesa, a kakor je videti, ga dobi le 12.500 kilogramov za pet dni. Čudno potem ni, da je tak naval za meso. Dolžnost poklicanih faktorjev je, da napravijo nemudoma konec temu strašnemu pomanjkanju s tem, da odkážejo ljubljanskemu mestu več klavne živine. Čuje se, da bo morala Kranjska dežela dati več sto glav goveje živine za Trst. Videti je, da se hoče sedaj tudi pri živini tako postopati, kakor se je lansko jesen delalo s krompirjem. Trst je dobil, preden je mogla Ljubljana deliti krompir, 80 vagonov krompirja. Ljubljance so takrat tolažili, da bo krompirja za vse potrebe dovolj. Pozneje so se pa morali Ljubljanci za krompir obrisati pod nosom. Ne vemo, ali leži krivda za tako postopanje v centralnih uradih, ali je tukajšnja deželna vlada brez moči, zagotoviti domačemu prebivalstvu prepotrben živež, jasno pa je, da tako ne more več biti. Za krompirjem, za mlekom, ki gre v južna mesta, naj se nam sedaj začno cediti sline še za mesom, ki bo šlo v Trst. Od samih slin pa tudi Ljubljancev ne bo mogoče vzdržati!

Ij Razdelilni načrt za cenejše meso. Drugi teden se bo oddajalo cenejše meso za stare udeležence vojne prehrane v četrtih popoldne, za nove priiglasence, ki so dobili prvokrat meso danes popoldne, bržčas v sredo popoldne, za uradniške skupine v ponedeljek popoldne, v soboto popoldne pa za one provizorične priiglasence, ki so dobili meso pretekli ponedeljek. Ta skupina bo do sobote dobila že stalne nakaznice. Tudi bodo iz te skupine izključeni vsi, ki ne spadajo vanjo in ki so do sedaj provizorično dobivali meso.

Ij Sleparije pri nakaznicah za cenejše meso. Zadnji čas je opaziti, da se nekatere stranke z namenom, da bi dvakrat, oziroma na dveh straneh dobivale cenejše meso, poslužujejo zvijače ter se dvakrat ali celo trikrat priiglasijo za provizorične mesne nakaznice. Vsi prizadeti se opozarjajo, da naj morebitne duplikate izkaznice nemudoma vrnejo mestni aprovizaciji, ker bi se sicer proti njim napravila ovadba na državno pravdnitvo ter bi se jim tudi brezobzirno vzela pravica dobivati še naprej cenejše meso.

Ij Oddaja špeha za I. okraj. V ponedeljek, dne 7. maja, ob 10. uri dopoldne se bo zopet oddajal špeh v cerkvi sv. Jožefa, in sicer na vsako pekovo nakaznico 1 kg po 9 kron. Na vrsto pride to pot I. okraj, to so stranke, ki dobivajo kruh pri Dolinarju, Bizjaku in v vojni prodajalni v Šolskem dvorcu. Vsaki stranki je prinesiti s seboj poleg pekove izkaznice tudi maščobne karte. Na pekove izkaznice, ki veljajo samo za eno osebo, se špeha ne bo oddajalo. Špeh je namenjen predvsem družinam, ki so v skrajni sili in potrebi glede maščobe in naj zato one stranke, ki so le količak založene z maščobo, ne hodijo po špeh ter naj ga prepuste največjim revežem. Izrecno se pa opozarja, da se špeh oddaja le za I. okraj in naj zato stranke ne hodijo v aprovizacijski urad iz drugih okrajev z zahtevami, da se jim izstavi posebna nakazila.

Ij Oddaja cenejšega mesa za uradniške skupine. V ponedeljek, dne 7. maja, bo mestna aprovizacija oddajala v cerkvi sv. Jožefa za uradniške skupine goveje meso po znižanih cenah, in sicer za skupino I. in II. 1 kg po 2 K, za skupino III. 1 kg po 3 K in za skupino IV. 1 kg po 4 K. Rodbine z 2 osebama dobe ½ kg, rodbine s 3, 4 in 5 osebami 1 kg, rodbine s 6, 7 in 8 osebami dobe 1½ kg, rodbine z 9 in več osebami 2 kg. Pri oddaji mesa se določa naslednji red: Na vrsto pridejo od 2. do 3. vse stranke, ki imajo izkaznice skupine I in II, od 3. do pol 4. izkaznice skupine III in od pol 4. do 4. cela skupina IV. Vsaka stranka naj prinese s seboj drobiž in izkaznice za meso, ki so se oddajale pri krušnih komisijah.

Ij Novih priiglasov za cenejše meso se tudi cel prihodnji teden ne bo sprejemalo več. Rešiti se morajo vse neštevilne stare prošnje in naj za to stranke, ki se mislijo na novo priiglasiti, še počakajo, da jih aprovizacijski urad pozove k novim priiglasom.

Ij Važno za letovišarje. Ljubljanci, ki nameravajo iti čez poletje v kopališča, zdravilišča in letovišča — kot taka se smatrajo na Kranjskem samo Bled, Kamnik in pa Toplice — smejo računati samo tedaj na oblastvene odredbe glede njih prehrane, ako najkasneje do 1. junija t. l. naznanijo svoj prihod političnemu oblastvu one kraja, kamor so za poletje namenjeni. V tem naznanilu mora biti povedano, kdaj tja dospo, koliko časa nameravajo tam

ostati, koliko oseb jih spremlja in pa kje navadno žive. Prepis tega naznanila je predložiti mestnemu magistratu, osrednja krušna komisija v Galletovi hiši, pritličje levo. Na prijave, ki se predložijo po 1. juniju, kakor tudi na krajše bivanje v letovišjih, kopaliških ali zdraviliških, kakor 4 tedne, se ne bo oziralo. Izjemo tvorijo kopališča, kojih zdravilna doba je dejansko krajša kakor 4 tedne. Pred odhodom v poletno bivališče se morajo letovišarji na mestnem magistratu odglasiti. Ravno tako se morajo pri prihodu kakor tudi odhodu v poletnem bivališču priiglasiti oziroma odjaviti. Za te prijave in odjave predpisane tiskovine se dobe pri osrednji krušni komisiji na magistratu.

— Fond črnovojniškega pešpolka številka 27. C. kr. črnovojniški pešpolk št. 27. v Ljubljani je ustanovil fond za vdove in sirote brez sredstev v sedanjih vojski padlih ali vsled rane oz. bolezni umrlih mož, ki so pripadali polku. Prošnje se lahko že sedaj vlagajo pri polkovnem poveljstvu, vojna pošta 426. V prošnjah mora orožništvo ali politična oblast potrditi, da je prošilec oz. prosilka brez sredstev.

Ij Za gostilničarje. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je z razpisom z dne 25. apr. št. 12.883, določila, da se smejo v gostilniških in krčmarskih obratih dajati jedila in pijače vojakom brez šarže — enoletne prostovoljce izvzemši — za letni čas, t. j. do 15. septembra 1917 do 8. ure zvečer. Po ti uri se pa sploh ne sme zadrževati nobeden vojak-prostak več v navadnih lokalih, za kar so imejitelji obrtov odgovorni. Prestopki te naredbe se bodo strogo kaznovali. Ta razglas je nabit tudi na magistratni javni deski.

Ij Glas iz občinstva. Pomlad je že tu, vendar še pogrešamo klopi v Latermannovem dvorcu in v tivolskih napravah.

Ij Uboğa reva je v cerkvi sv. Jožefa izgubila denarnico s 45 kronami. Kdor jo je našel, naj se uboge reve usmili in denarnico prinese v naše uredništvo.

Frančišek Ondříček, slavni češki goslar, bo slavil ta mesec svoje 40 letno umetniško delovanje. Umetnik, ki je prvi nesel širom sveta slavo umetnega modernega češkega goslarja, zasluži, da se ga spomnimo vsaj s temi vrsticami tudi mi Slovenci Ondříček se je prišteval vedno onim slovanskim umetnikom, ki so vedno in povsod ponosno imenovali svoj slovanski narod.

— V Prostejovu na Moravskem v drugi polovici minulega tedna ni izšel noben časopis. Gostovanje brnskega gledališča je bilo odpovedano.

— Praški dvor so pričeli zadnje dni pridno popravljati. Cesarski prostori so bili zadnji čas zanemarjeni; pred vsem bodo to preuredili.

Pri kataru v želodcu in črevih učinkuje »Franz-Josef« grenčica, večkrat že v malih množinah zavžita, na trde in suhe snovi v črevih točno omeščujoče, obenem pa tudi vedno enakomerno mlo in zanesljivo odvajalno.

Živčne bolečine se pojavljajo na različnih delih telesa. Vsaj je živčni sestav jako nežno razpreden, sega povsod prav do kože in je skrajno občutljiv. Živci pa niso zelo sprejemljivi samo za bolečine, temveč tudi za dobropočutje. Istotako, kakor nastajajo nervoznostni glavoboli, nervoznostni zoboboli, bolečine v obrazu, jih je s pomočjo pomirajočih, osvežujočih, živce pomirajočih sredstev lahko tudi odstraniti. V ta namen najbolje služi Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z znanko »Elza-fluid«. Več kot 100.000 zahvalnih pisem izpričuje dober učinek tega sredstva. 12 steklenic stane poštne prosto samo 7 K 32 vin. Edino pristen se naroča pri lekarnarju E. V. Feller, Stubičica, Elza-trg št. 134, Hrvatska. — Tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice z znanko »Elza-kroglice« se lahko istočasno naroče; 6 škatlic stane poštne prosto samo 5 K 57 vin. »Elza-kroglice« so priznane, želodec krepčujoče odvajajo lagodnega in točnega učinka in jim je dati prednost pred vsemi dražječimi sredstvi. — Zelo pripraven za uporabo in točnega učinka je nadalje Fellerjev mentolov črtnik zoper migreno. (v)

Johann Maier — Weg zum Glück oder die Kunst das Leben zu verlängern. Knjiga (192 strani) obsega zelo veliko praktično žr preskušanih zdravil za najrazličnejše bolezni; pisatelj nam tudi opiše razvoj in zdravljenje bolezni po naravni metodi brez raznih strupov. Za vsako družino neobhodno potrebna, po raznih časopisih in od zasebnikov že zelo priporočena knjiga se dobi v Katoliški bukvarni v Ljubljani in stane nevezana s poštnino 4 K 60 vin.

Wilhelm Kraneburg »Sechzig Vorträge für Jungfrauen-Vereine«. Knjiga (508 strani) obsega 60 govorov namenjenih ženskem spolu. Govori obravnavajo razne cerkvene praznike, stanovske dolžnosti

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene
oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlic, Češko.

prave kristjane, greh, sredstva proti grehu in čisto življenje krščanske deklice. V drugem delu obravnava pisatelj življenje dobrega Marijinega otroka. Govori se odlikujejo pred vsem po jasnem in jedrnatem slogu. Vezana knjiga se dobi v Katoliški bukvarni v Ljubljani in velja s poštnino vred 9 K 80 vin.

Preklic.

Podpisana preklicujem vse žaljive besede, katere sem rekla Rozaliji Škrabe, šivilji v Zajasovniku št. 6 občina Motnik.

Alojzija Mali

posestnica v špitalcu pri Motniku

Kupi se mala ali srednja

hiša

ako je mogoče malo
vrta ali zemlje zraven,
kje v mestu, poleg me-
sta, ali pa na deželi
blizu glavne ceste.
Ponudbe s ceno na
F. M. Križevniška ul.
10/1 levo. 1091

Lepo posestvo

s pekarijo in trgovino je naprodaj s pet orali zemlje v bližini južne železnice, s krasnim poslopjem. Leži poleg velike ceste, pet minut od cerkve in šole. Vzrok prodaje je starost in slabo zdravje. Nizka cena 30.000 K. Natančneje pove Marija Vivad, Laški trg 58, Štajersko. 1045

Mlinarji pozor!

Mlin na Ščavnici tik okrajne ceste, na dobri vodi, s tremi tečaji in oljevo upravo, ter četrt ure od mlina dva orala travnika s sladko krmo se prodaja. Cena se poizve pri posestnici Marija Trstenjak Sv. Jurij na Ščavnici pri Radgoni.

Henrik Weisz

Ustan. 1910.

Nagysallo (Kom. Bars) dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključeno. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.—

zakon. protokol K 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Beli moderni platneni čevlji za dame v vsaki velikosti. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 1 škatlja kreme za čevlje K 1.—

VABILO

redni občni zbor

„Prvega ljublj. delavskega konzumnega društva“
vpisane zadrge z omejeno zavezo.

ki se bo vršil v nedeljo dne 20. majnika 1917 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih na Kongresnem trpu št. 2.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnstva in nadzorstva.
2. Odobritev računov.
3. Volitev odbora.
4. Sprememba pravil.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Takoj se sprejme večje stanovanje za pisarniške prostore

obstoječe iz 10-12 sob.
Ponudbe na upravitelstvo
lista pod št. 1082.

Oficijelno subskripcijsko mesto Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema prijave na **VI. avstrijsko vojno posojilo** po originalnih pogojih:

- I. Davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo po K 92.—, prištevši 55 % obresti od 1. maja dalje. — Ker teko kuponske obresti tega posojila od 1. aprila naprej, znaša nabavna cena le 91.542.
- II. Davka prosti 5 1/2 % dne 1. maja 1927 vračljivi državnozakladni listi po K 93.50, prištevši 55 % obresti od 1. maja dalje.

V svojo podpisovano voj-
nega posojila daje Kranj-
ska deželna banka koni-
natio in hipotek. posojilo!

Redka prilika!

Na prodaj je radi družinskih razmer
lepo posestvo

Iežeče na Spod. Štajerskem blizu žel.
postaje in mesta. Hiša z gostilniško
koncesijo in gospodarsko poslopje
skoraj popolnoma novo. Posestvo meri
okoli 40 oralov. Ponudbe na upravni-
štvo lista pod »Posestvo 1102«.

Proda se še popolnoma

nova hiša

z nekaj zemlje ob glavni cesti v
Logatcu. Več se izve pri ge. Kati
Čuk, Brod 13, p. Dol. Logatec.

Gospodje in dame

ki imajo opraviti v šolah, samostanih,
zadrugah in društvih vseh vrst, se
morejo posvetiti neki bližnji patrio-
tični akciji. Ponudbe pod »Verdienst-
gelegenheit 56—157a« na anončno
pisarno Jos. H. Kienreich, Gradec,
Sackstraße 4 1087

Hiša

pripravna za vsako obrt, na zelo lepem in
primernem prostoru Sv. Jakoba trga, Rožna
ulica št. 13, se prodaja. — Prodaja jo Mihael
Majcen, gostilničar in posestnik, Dolenjska
cesta, gostilna »pri Ribcu«. 1084

Močan, težak

konj Stanovanje

se išče za 14 dni v posojilo eventual-
no se tudi kupi v »tovarni za kleje«
(Leimfabrik) v Ljubljani. Zrebec ima
prednost. 1101

obstoječe iz 2 ali 3 sob s pritliklo se išče
za takoj ali za poznejši termin. Ponudbe spre-
jema uprava lista pod šifro »Avgust 1074«

Največja izbira
preizkušenih
vojnih ur.

Krasna birmanska darila!

Svetovno znana domača tvrdka, največja
izbira ur, verižic, prstanov

in lepih daril

Posebno velika izbira briljantov.

vabi na obilni obisk 1022

F. ČUDEN

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 1

nasproti
františkanske
cerkve.

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je naš nad vse dobri sin, oziroma soprog, brat, gospod

Franc Fatur

c. kr. orožniški okrajni stražmešter

dne 29. aprila, po dolgi in mučni bolezni v Trstu mirno v Gospodu zaspal.
Pokopan je na tamošnjem pokopališču.

Zagorje — Trst — Rakek

Franciška Fatur mati
Josipina om. Vadjal sestra

Antonija roj. Batistič, soproga
Ivan Fatur brat

Kostanjeve in bukovne hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisane ponudbe z navedbo cen.

136

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja se tem
potom iskreno zahvali

rodbina Posch.

Mihael Tomšič naznanja potrtega srca v svojem imenu ter v imenu
sestru Marije vdove Grudea in Ano vdove Kozlevčar ter vseh ostalih sorod-
nikov prežalostno vest, da je njih mati, odnosno stara mati in teta, gospa

Jera Tomšič roj. Javornik

posestnikova vdova

včeraj ob 1. uri popoldne, po kratkem bolehanju, previdena s tolažili svete
vere, v starosti 75 let, mirno in vdano preminila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo dne 6. maja t. l. popol-
dne ob 4. uri iz hiše žalosti štey. 51 na župno pokopališče.

Maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Pavla.
Bodi ji blag spomin!

Na Vrhniki, dne 5. maja 1917.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. l. Ljubljana) in Celju
sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

I. 40letno d. p. 5 1/2 % no amortizacijsko državno posojilo a K 92.50 za K 100.— nom.

1099 (5) II. davka proste 5 1/2 % ne 1. maja 1927 vračljive državne zakladnice a K 94.— za K 100.— nom.

in dovoljuje vsakomur 1/2 % no bonifikacijo.

Pojasniti in izložiti so
pri bagariranih banki
na razpologo!

PROSPEKT.

Šesto avstrijsko vojno posojilo.

Davka prosti 5 $\frac{1}{2}$ %ni amortizacijski državni zajem in davka proste 5 $\frac{1}{2}$ %ne zakladnice.

Razglas.

Po cesarskem ukazu z dne 4. avgusta 1914, drž. zak. št. 202 zadevajoč izvršitev kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojskinih spletk se izda kot

šesto avstrijsko vojno posojilo

I. davka prosti 5 $\frac{1}{2}$ %ni amortizacijski zajem in II. davka proste 5 $\frac{1}{2}$ %ne, dne 1. maja 1927 vračljive zakladnice.

Skupni iznos posojila se bo določil na podlagi uspeha, katerega bo imela javna subskripcija.

I.

Davka prosti 5 $\frac{1}{2}$ %ni amortizacijski državni zajem je razdeljen v serije po 5.000.000 K in se izdaja v kosih po 50, 100, 200, 1000, 2000, 10 tisoč in 20 tisoč K. Datirani so kosi z dnem 1. aprila 1917, imajo vtisnjen posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in protipodpisa predsednika in enega člana državnozbornske kontrolne komisije za državne dolge. Izdani so v nemškem jeziku, bistvena vsebina pa je dodana tudi v deželni jezik.

Zadolžnice se glase na imetnika, se obrestujejo po 5 $\frac{1}{2}$ % letno. Obresti se bodo izplačevale od kosov po 100, 200, 1000, 2000, 10 tisoč in 20 tisoč kron v polletnih obrokih dne 1. aprila in 1. oktobra vsakega leta po dospelosti, obresti od kosov po 50 kron v celoletnih obrokih dne 1. aprila vsakega leta po dospelosti. Zadolžnice so opremljene z 21 kuponi, kojih prvi zapade 1. oktobra 1917, in s talonom, s katerim se svojačasno pri blagajni državnih dolgov morejo prejeti nadaljnji kuponi, ne da bi se za iste zahtevali kakšni stroški ali pristojbine. Obresti kosov po 50 kron se prične izplačevati 1. aprila 1918.

Zajem bo vrnjen v nominalni vrednosti in poravnani v letih 1923 do 1927, potem zrebanj, za koje so se določile približno enako povračilo obresti in kapitala vsebuječe anuitete. Zrebanje se vrši po serijah (5.000.000 K) oktobra vsakega leta, prvo zrebanje v oktobru 1922; izplačilo se izvrši 1. aprila, ki sledi zrebanju. Izrebanje serije se bodo vsako leto kmalu po zrebanju razglasile zajedno z zaznamkom onih serij, iz katerih bi bili razvidni zastanki.

Obrestovanje v povračilo zapadlih državnih zadolžnic prestane z onim dnem, ko zapade glavica.

C. kr. finančnemu ministru je pridržana pravica, da od 1. januarja 1927 začne zrebanja vsakokrat ojači ali pa še neporavnani znesek zajma izplača brez zrebanja, pri čemur se mu je pa držati trimesečnega odpovednega roka. Odpoved je prijavi v uradnem listu »Wiener Zeitung«.

Izplačevanje obresti in povračilo glavnice državnih zadolžnic se izvršuje brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali drugega odbitka proti temu, da se

dospeli obrestni kuponi, ozir. državne zadolžnice izročijo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju. Obrestni kuponi zastarajo v šestih letih, izrebanje ali odpovedane zadolžnice v 30 letih, računano od dospelostnega roka.

Promet z davka prostim 5 $\frac{1}{2}$ %nim amortizacijskim državnim zajmom ni podvržen efektno-prometnemu davku.

II.

Davka proste 5 $\frac{1}{2}$ %ne zakladnice se glase na imetnika in so izdane v kosih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 kron; datirani so z dnem 1. maja 1917 in imajo vtisnjen posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in protipodpisa predsednika in enega člana državnozbornske komisije za državne dolge. Izdani so v nemškem jeziku, bistvena vsebina pa je dodana tudi v deželni jezik. Državne zakladnice se obrestujejo letno po 5 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se bodo izplačevale v polletnih obrokih dne 1. maja in 1. novembra vsakega leta po dospelosti, znesek državnih zakladnic se pa vrne dne 1. maja 1827. C. kr. finančnemu ministru je pridržana pravica, da sme izplačati državne zakladnice po nominalni vrednosti v celoti ali deloma tudi pred 1. majem 1927; pri tem se pa mora držati trimesečnega odpovednega roka. Odpoved se mora objaviti v uradnem listu »Wiener Zeitung«. Kosi so opremljeni z 20 kuponi, kojih prvi zapade dne 1. novem. 1917. Izplačevanje obresti in povračilo glavnice se izvrši brez davčnega, pristojbinskega ali kakšnega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi, ozir. zakladnice izročijo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Zahteve iz zakladnic zastare glede na obresti v 6, glede glavnice v 30 letih, računano od dospelostnega roka.

Promet s 5 $\frac{1}{2}$ %nimi zakladnicami ni podvržen efektno-prometnemu davku.

Dunaj, dne 1. maja 1917.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Subskripcija se začne 10. maja 1917 in se zaključi v petek 8. junija 1917 ob 12. uri opoldne.

Podpisovanja sprejemajo sledeča mesta:

C. kr. pošto hranilnični urad na Dunaju in vse njegove nabiralnice (c. kr. poštni uradi), vsedrjavne blagajne in davčni uradi, Avstro-Ogrska banka glavni zavod na Dunaju in njene podružnice v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, in njeni ekspozituri v Lublinu in Belgradu, dalje:

Anglo-avstrijska banka, Dunaj,
Dunajsko bančno društvo, Dunaj,
C. kr. priv. splošni zemljiški kreditni zavod, Dunaj,
C. kr. priv. avstr. kreditni zavod za trgovino in obrt, Dunaj,
Osrednja banka nemških hranilnic, Dunaj,
Splošna depozitna banka, Dunaj,
Nižje-avstr. eskomptna družba, Dunaj,
C. kr. priv. banka avstr. dežel, Dunaj,
Banka S. M. pl. Rothschild, Dunaj,
Union-banka, Dunaj,
Jadranska banka, Trst,
C. kr. priv. splošna prometna banka, Dunaj,
Banca Commerciale Triestina, Trst,
Banka za Tirolsko in Predarlško, Inomost,
Banka za Gornjo Avstrijo in Solnograško, Linec,
C. kr. priv. bančna in menjalnična delniška družba »Merkur«, Dunaj,
Češka eskomptna banka, Praga,
Bieliško-Bialska eskomptna in menjalniška banka, Bieline,
Češka eskomptna banka, Praga,
Češka industrijska banka, Praga,

C. kr. priv. češka Union-banka, Praga,
Gališka banka za trgovino in obrt, Krakov,
Industrialna banka za kraljestvo Galicijo in Vladimirije, z veliko vojvodino Krakov,
Kranjska deželna banka v Ljubljani,
Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana,
Deželna banka kraljestva češkega, Praga,
Deželna banka kraljestva Galicije in Vladimirije z veliko vojvodino Krakov,
Kmetij.-kreditna banka za Češko, Praga,
C. kr. priv. moravska eskomptna banka, Brno,
Moravsko-Ostrovska trgovska in obrtna banka, Moravska-Ostrova,
Avstr. industrijska in trgovska banka, Dunaj,
Dunajska komercialna banka, Dunaj,
C. kr. priv. štajerska eskomptna banka, Gradec,
Osrednja banka čeških hranilnic, Praga,
Dunajska lombardna in eskomptna banka, Dunaj,
Živnostenska banka, Praga,
in pri njih (tuzemskih podružnicah ob uradnih urah, običajnih pri vsaki posredovalnici.

Podpisovanja se morejo vršiti tudi s pomočjo drugih avstr. bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov, zaseb. bankirjev, kreditnih zavodov, itd., itd.

Za podpisovanje veljajo naslednja določila:

1. Subskripcijski kurz znaša za davka prosto 5 $\frac{1}{2}$ %no amortizacijsko posojilo 92 $\frac{50}{100}$ %, za davka proste 5 $\frac{1}{2}$ %ne, dne 1. maja 1927 vračljive zakladnice 94% „Na podlagi razglasenih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K. šestega vojnega posojila

v 5 $\frac{1}{2}$ % amortizacijskem državnem posojilu
v 5 $\frac{1}{2}$ % davka proste 5 $\frac{1}{2}$ %ne, dne 1. maja 1927 vračljivih zakladnicah ter se zavežem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve. Obenem vplačam znesek K.“

Vsaki subskripcijski posredovalnici je pridržano poverilo, da določi po svojem preudarku visokost zneska vsake posamezne dodelitve.

3. Dodelitev se izvrši čimprej mogoče po dokončani subskripciji in se znomovalci o tem obveste.

4. Nabavna cena pri subskripciji zneskov do K 200— se plača v polnem iznosu takoj pri prijavi. Ako znaša subskribirani znesek več kot K 200—, se plača 10% takoj pri prijavi, dne 7. julija 1917 in dne 7. avgusta 1917 po 20%, dne 7. septembra 25%, in dne 8. oktobra ostanek do polne vsote.

Kosovne obresti se zaračunajo s 1. majem 1917; podpisovalec mora torej vrniti 5 $\frac{1}{2}$ % kosovne obresti od 1. maja 1917 do plačilnega dne.

5. Priglasila na gotove oddelke posojila se morejo vpoštevati le v toliko, kolikor se more po mnenju posredovalnice spraviti v sklad z interesi drugih znomovalcev.

6. Zadolžnice se morajo dvigniti pri onih mestih, kjer je bila izvršena subskripcija.

7. Do tedaj, da se izdelajo prave obveznice, prejmo znomovalci interimske liste, kateri se jim brezplačno zamenjajo proti definitivnim pri onih mestih, kjer so prejeli interimske liste.

8. Za subskripcijo pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu na Dunaju in pri zbiralnicah (c. kr. poštnih uradih), pooblaščenih v ta namen, veljajo posebna določila, ki so bila izdana od c. kr. pošto-hranilničnega urada.

9. Avstro-ogrška banka in blagajna za vojna posojila (Kriegsdarlehenkasse) dajeta proti temu, da se polože zadolžnice, oziroma začasni listi tega vojnega zajma kakor ročna zastava, posojila do 75% nominal. vrednosti po obrestni meri, ki je znižana za 1/2 procenta, namreč po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri. Ta ugodna obrest na mera pa ostane v veljavi le, dokler traja sedanjí privilegij Avstro-ogrške banke, to je do 31. decembra 1917.

Omenjena dva zavoda delita posojila po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri tudi na druge vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za vplačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega povabila.

Za podaljšana posojila take vrste se enako dovoljuje ugodnosti znižane obrestne mere, in sicer do 31. decembra 1917.

Na zahtevo se pa pri dovoljenih posojilih, kojih vplačilni rok ne sega dalje nego do gori omenjenih terminov, more vsakokratne eskomptne obrestne mere zagotovi stalna obrestna mera letnih 5% do 31. decembra 1917.

Dalje bosta Avstro-ogrška banka in blagajna za vojna posojila dovolili strankam pod prej označenimi pogoji, ako se dokazano tekom vplačilnih terminov, določenih v tem prospektu, najele posojilo pri kakem drugem kreditnem zavodu (banki, hranilnici, posojilnici itd.) ali pri kakí bančni tvrdki v svrhu znomovanja tega vojnega posojila, za plačilo takega posojila v višini, do katere v trenutku prošnje dokazano še ni poravnano, novo posojilo proti fiksni obrestni meri 5 odstotkov in po tej fiksni obrestni meri podaljšali do 31. decembra 1917.

9. Vlada bo skrbela za to, da se bodo po avstro-ogrski banki in blagajni za vojna posojila v smislu točke 8. do dne 31. decembra 1917 dovoljene ugodnosti po preteku te dobe dovolile od strani Notenbanke ali kakšnega drugega zavoda, ki ga določi vlada glede davka prostega 5 $\frac{1}{2}$ % amortizacijskega državnega posojila do 30. junija 1920 in glede davka prostih 5 $\frac{1}{2}$ % državnih zakladnic do 30. junija 1920.

10. Vojno-posojilna blagajna je na podlagi § 8, točka 3, cesarske naredbe od dne 19. septembra 1914, drž. zak. št. 248, pooblaščen, da s polnim vpoštevanjem v omenjeni cesarski naredbi se nahajajočih poslovnih naci dovoljuje posojila tudi proti zastavi takih hipoteknih terjatev, ki nudijo postavno varnost (§ 1274 spl. mešč. zak.)

Na Dunaju, v maju 1917.

Išče se za 1. september

stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pritliklino. Poudarje sprejema pod šifro »September 1050« upravnništvo »Slovenca«.

Proda se iz proste roke

hiša

brez posredovalcev. Naslov pove upravnništvo tega lista pod št. 1070.

Razpisuje se služba

cerkvenika in organista

v Krasni p. Lukovica

Oglasiti se je treba pri ondotnem župnem uradu. 1005

Najstarejša slovenska trdnja te široko.
Obstoji že nad 40 let

Ana Hofbauer

Imeteljica zaloga cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usojati javiti preč. duhovščini ter si občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretilje, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavlja hitro in najpoštenje posredstvo, prosim, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo trdnjo.

Prizne vreče

vsake vrste in v vsaki množini
kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma
J. Kušlan, Kranj.

Zaloga v Ljubljani:
A. Šarabon in Julius Elbert.

Framydol je sredstvo za pomiljenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica v poštno vred K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči bleda lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštno vred K 245. Povzete iz vina: več. Naslov za naročila: JAN GEOLICH, drožerija pri angeli, Brno 643, Morava.

Pridna in poštena

dekla

se prosi dobri plači takoj na deželi sprejme v službo za zabo in vrt. Naslov v upravi tega lista pod št. 1072.

šetični

bledični škrofulozni slabokrvni
bolni na prsih bolni na pljučih nadušljivi

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša ravno navedenim bolnikom dolgožaljeno polajšanje in okrevanje:

Lekarja Vátesa Apnenožezni sirup.

To sredstvo se je izkazalo skrajno pri stotisoč bolnikih in ga tedaj priporočajo in porabljajo najodličnejši profesorji in zdravniki kot na, važnejše sredstvo pri gorenjih boleznih, kakor tudi pri: oslovskom kašlju, angloški bolezni, rahlusu, bljuvanju krvi, suhosti, ženskih boleznih ter pri slabosti in utrujenosti vsake vrste. Radi svojega prijetnega okusa in duha ga radi zavirajo največji razvajenci, celo otroci.

Vojski, ki se utrjuje in orlabljeni račun z bojišča, ga radi jemljejo z veliko koristjo za utrditve in okrevanje organizma, ki je oslabil po vojnih naporih.

1 steklenica K 6—franko; 4 steklenice, nevedno nudostujejo za eno zdraviljenje, da se pošlje denar naprej, K 12—franko; pri L. Vátes, Adler-Apotheke, Zagreb 462.

za TRGANJE, REVMO,

otroške bolezni in motenja v prebavi
več stoletij preizkušeno kopališče

LIPIK

(Slavonija)

64° C

Tudi med vojno pozimi in poleti v obratu.

3 kopali združena preskrba.
Prospekte pošilja
KOPALISKO RAVNATELJSTVO.

Radioaktivni, alkalikni, solno kiselno
in jod vsebujoči topli vrelci.
ZDRAVLJENJE Z BLATOM.

Zahtevajte slovenski cenik!

Dostavitev i takoj! Dostavitev i takoj!

Brez pomisleka so

Jos. Petelinca

Šivalni stroji najlepše in časi najprimernejše prilagojenosti darilo.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najboljši sedanosti, šivajo, vežejo (štikajo), krpa (mašijo) perilo in nogavice, ter imajo 10letno garancijo, kroglični, brezšumen tek, ter biserni ubod. Vedno v zalogi priproste in luxus opreme, ter stroji najnovejših sistemov. Pouk v ravnanju s strojem kot tudi umetno vezenje, krpanje perila ter šivanje s aparati vsaki čas in povsod brezplačno.

Cim preje kupiš, ceneje kupiš — dobro le v Ljubljani, sv. Petra nasip 7, blizu frančiškanskega mostu, levo ob vodi, 3 hiša pri

Jos. Petelinca

Spominjajte se goriških beguncev!

Krapina zdravi trganje
revmo
ischias
850
Pojasnila in prospekti
zastonj.

Ustanovljeno 1. 1893.

Ustanovljeno 1. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz svojega Zuranjim 4 1/2 % ljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7 1/2, 15 ali 22 1/2 let; pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom. Dovoljujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali poroštvo. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 K 519.848-40. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Bogumil Remec, c. kr. profesor v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Clani: Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; Zajo Albin, c. kr. rač. oficijal v Ljubljani; Anton Kralj, tajnik Zadrugne zveze v Ljubljani; Dr. Merhar Alojzij, gimn. vero učitelj v Ljubljani; dr. Jakob Mohorič, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aloš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Clani: Anton Gadež, katehet v Ljubljani; E. Gruber, c. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; Avguštin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vojak Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60.200.000 K Reserve 17.000.000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. novembra 1916 K 143.241.140.-.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4% :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga s neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvi,
sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

Vloge v »Ljudski posojilnici«
so popolnoma varno nalo-
žene, ker posojilnica daje
denar na varna posestva na
deželi in v mestih.

4¹/₄ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike,
tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Rezervni zakladi znašajo
okroglo en milijon kron.
Stanje hranilnih vlog je bilo
koncem leta 1916 okroglo
26 milijonov kron.

»Ljudska posojilnica« sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema
tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni
kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolješe.

Nova drebošica, moška in ženska, s trpežno
pneumatiko, še s staro kot pred vojno. Imam v
zalogi več takih kompletnih dvokoles in večjo
množino »SINGER« šivalnih strojev, tudi s ka-
binetno mizico. Vljudno se priporočam

F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28.

8 vinarjev
(za 1 dopisnico) Vse stane moj
glavni cenik, ki se vam doloži
na zahtevo brezplačno.

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
a. in kr. dvor. založnik Brůx št. 1552 (Česko.)

Nikel ali jeklene ure na sidro R 3—, 7—, 8—,
Vojno-spominke nikeln. ali jeklene ure R 11—,
R 12—; armadne radij. ure iz nikla ali jekla R 13—,
Mavne srebrne Koskopi remont. ure s sidrom R 19—,
R 20—. Budilke, stenske in ure na stojalo v veliki
lahoti po nizkih cenah. Sietno pisano jamstvo Po-
stila po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Na prodaj!!

Hotel na Bledu

z zelo lepimi a neopremljenimi sobami
za tujce, z lepimi prostori za gostilno,
z ledenico, gospodarskim poslopijem,
kegliščem, stekleno verando, lepim
senčnatim vrtom za goste, solnčnatim
vrtom za zelenjavo, v mirni, a prometni
legi, se

poceni prodaja.

Polzve se pod »Promet pozimi in
poleti 1031« pri upravnistvu tega lista.

Štambilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambilijev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Kontoristinjo,

dobro, starejšo moč sprejme
Kartonažna trgovina IVAN BONAČ,
Ljubljana.

Modni salon.

V zalogi
novi žalni klobuki.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo
najnovejših slamnikov.

Odpri tudi v opoldanskih urah.
Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič
Rimska cesta št. 6

Modni salon Stuchly-Maschke
Židovska ulica 3. Dvorski trg 1. Ljubljana.

Priporoča cenj. damam tu in na deželi na Dunaju osebno izbrane
novosti krasnih klobukov in čepic
finega okusa za dame in deklice. — Popravila se sprejemajo.
Žalni klobuki vedno v zalogi. Solidno blago — nizke cene.

MILLO

dobljate
v specialni trgovini za milo

Milan Hočevnar

Ljubljana, Sv. Petra c. 20.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna
mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

Najboljši in najpopolnejši so le
Pfaff šivalni stroji
enako
Puchova vozna kolesa
s prima pneumatiko, enaki kot pred vojno.
Samo pri **IGN. VOK** Samo pri
specialna trgovina s šivaln. stroji, kolesi ter zraven spadajočimi deli
Ljubljana, Sodna ulica 7, poleg justične palače,

Jožef Jug pleskarski
in likarski
mojster
Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko
spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej,
v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni trdka

J. Pogačnik, 2407
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Prodaja
Cikorijo,
Milo za pranje,
Slivovko in
Tropinovec. 755

Naročila za cikorijo in milo iz-
vršuje tudi od 5 kg dalje po poš-
nem povzetju trdka

A. Kušlan
Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki fo-
tografiji

DAVORIN ROVŠEK
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Konjak

Iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih
vsled starosti in težkočah v želodcu že več sto-
letij sloveč kot krepijo za ohranitev življenja.
Razpošilja 12 let starega 4 poliliterske stekle-
nice franco po pošti za 40 kron, mladega
triletnega, čudovito učinkujočega kot bol lajša-
joče vibalno sredstvo pri trganju v udih, 4 pol-
litrerske steklenice za 32 kron; vino od 56
litrov višje, rizling in rudeči burgundec liter
po 3 K 60 v.

Benedikt Hertl,
graščak, grad Golič, Konjice, Štajer.

Priznan o
najnižje
cene!

Modni salon - Ljubljana, Židovska ulica št. 8 - Marija Götzl
odprto skladišče nasproti št. 7.

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih slamnikov, vedno novih dunajskih
modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbira svilenih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Popravila
po
želji.